

Nr. 16

XXVI r.,
istnienia

Cena numeru
200 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie mk. 400
z przes. poczt.
Miesięcznie „ECCO
poczta Łódź egz. 220
Konto Pocztow. Kasy
Oszczed. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek dnia 18 stycznia 1923 r.

Dziś premjera!

CASINO

Dziś premjera!

Wielka uczta dla zwolenników kina!!

Fenomenalny program monstre!!

11 aktów.

światłana **LILJANA GISH** w najnowszej kreacji

w potężnym arcydziele Lottie Blair Parker'a

MĘCZENNICA MIŁOSCI

(WAY DOWN EAST)

Realizacja D. W. Griffith'a.

Początek przedstawień punktualnie o godz. 4,30, 7 i 9.15.

5377A1

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Sprzymierzeni wobec zajęcia Kłajpedy.

Niezadowoleni Niemcy.

wp) Organizacja Niemców w Polsce „Deutschentbund“ wysłała do Ligi Narodów skargę na rzekome prześladowanie optantów przez rząd polski. Liga narodów odrzuciła tę skargę, wskazując, iż nie można zajmować się optantami, którzy przestali być obywatelami państwa polskiego i dlatego opieka nad nimi nie należy już do Ligi narodów.

Posel Witos chce zrezygnować z prezesury.

(wp) W związku z wtorkowym incydentem w Sejmie podczas głosowania nad poprawką p. Staniszkisa w sprawie tablicy pamiątkowej dla ś.p. prez. Narutowicza znaczna część „Piasta nie usłuchała rozpaczliwych wezwań p. Witos'a i nie podniosła się ze swych miejsc) p. Witos zwołał wczoraj pełne posiedzenie klubu, celem zgłoszenia rezygnacji ze stanowiska prezesa.

Prawdopodobnie jednak p. Witos pogodzi się ze swoim klubem.

P. Skulski wstępuje do P.S.L

(wp) Między p. Skulskim a Witosem od dłuższego czasu trwały rokowania w sprawie utworzenia wspólnego stronnictwa. Obecnie rokowania zostały o tyle sfinalizowane, że p. Skulski likwiduje swoje stronnictwo i wstępuje do Piasta.

Formalne załatwienie tej sprawy ma nastąpić w najbliższym czasie

INTERWENCJA MOCARSTW.

WARSZAWA 17.1 (AW) „Gazeta Warszawska“ donosi z Paryża że uchwalona na radzie ambasadorów interwencja zbrojna rozwija się w całej pełni. Prócz pancernika angielskiego, który dziś zawinął do Kłajpedy, jadą tam jeszcze dwa torpedowce i pancernik francuski. Okręty te wiozą na pokładzie wojsko, które otrzymało polecenie zupełnego oczyszczenia Kłajpedy z band Litewskich.

Zamach Litwinów zaszkodził im niewątpliwie. O germanofilstwie Litwinów nikt już dziś w Paryżu nie wątpi.

PARYŻ 17 (PAT) Rada ambasadorów uchwaliła natychmiast wysłać do Kłajpedy nadzwyczajną komisję upoważnioną do ukonstytuowania prowizorycznego rządu pod ochroną sprzymierzonych. Również będą poczynione kroki u rządu kowieńskiego z przypomnieniem na jak wielką odpowiedzialność może się ewentualnie narazić oraz zawiadamiające go, aby doprowadził do uznania autorytetu komisji przez żywoły litewskie.

KOMUNIKACJA Z KŁAJPEDĄ PRZYWRÓCONA.

WARSZAWA, 17 (wł) Dziś w nocy, bez pośrednia komunikacja z Kłajpedą została przywrócona.

Według ostatnich doniesień, sygnalizowane statki francuskie do Kłajpedy jednak nie przybyły.

RYGA, 17 (PAT) Komunikacja pomiędzy Kłajpedą a Królewcem odbywa się tylko samochodami. Przejazd kosztuje dwa miliony marek

MOCARSTWA NIE ZGODZA SIĘ NA FAKT DOKONANY.

PARYŻ 17.1 (AW) Konferencja ambasadorów, która 17 bm. zajmie się ponownie sprawą Kłajpedy, nie zgodzi się napewno na fakt dokonany.

POLSKA MA BYĆ MIECZEM ENTENTY.

PARYŻ 17.1 (AW) „Temps“ i „Journal“ domagają się wysłania do Kłajpedy wojsk polskich, któreby w imieniu aliantów przywróciły poprzednią sytuację.

ANGIELSKI KONTRTORPEDOWIEC W KŁAJPEDZIE

RYGA, 17 (PAT) „Rigaer Rundschau“ donosi z Kłajpedy: Dziś rano przybył do portu kłajpedowskiego angielski kontrtorpedowiec Admirał angielski, który przyjechał na kontrtorpedowcu, wysiadł na ląd i udał się do prefektury.

„ARMJA“ LITEWSKA

WARSZAWA, 17.1 (AW) Według informacji dzienników wojsko litewskie, operujące pod Kłajpedą, składa się z 3-go pułku dragonów pod dowództwem rotmistrza Boetchera. Trzema szwadronami w tym pułku dowodzą oficerowie niemieccy. Szwadrony składają się przeważnie z Niemców i Kurlandczyków, którzy wchodzili dawniej w skład wojsk bałtyckich. Atakiem na Kłajpedę kieruje szef sztabu rotmistrz Dietre.

TELEFONEM Z WARSZAWY

PRZED PODWYŻKĄ TRAMWAJOWĄ.

*) Magistrat postanowił podnieść taryfę tramwajową na 50%.

To znaczy, — bilet tramwajowy w dzień kosztować będzie 300 marek, tramwaje nocne 600 marek.

W stosunku 50% podniesiona będzie również opłata biletów ulgowych, abonentowych i autobusów.

Tym razem uchwała magistratu nie będzie poddana pod opinie rady miejskiej, lecz rozważy ją Komisja specjalna, działająca na prawach rady, której ostatnio zebranie plenarne przekazało każdorazowe załatwianie sprawy podwyżek tramwajowych.

Zebranie to nastąpi w dniach najbliższych i nie ulega prawie kwestji, że komisja specjalna wyrazi aprobatę.

Przypuszczalnie podwyżka obowiązywać będzie już od dnia 21 b. m. (4)

W SPRAWIE ZAPOMOG RZĄDOWYCH NA WPISY SZKOLNE.

*) Ministerjum skarbu wyjaśniło, że zapomogi na wpisy szkolne za dzieci uczęszczające do prywatnych szkół średnich przysługują również pracownikom państwowym, przyjętym do służby na zasadzie wzajemnie sporządzonych kontraktów.

Wobec tego wyjaśnienia termin składania podań o zapomogi szkolne za 1 półrocze 1922—23 r. został przedłużony do dn. 15 lutego b. r., ale tylko dla pracowników kontraktowych.

Należy zaznaczyć, że od prawa poboru wyżej wspomnianych zapomóg zostali wyłączeni ci pracownicy kontraktowi, których wynagrodzenie umowne jest wyższe od pełnego uposażenia urzędnika, spełniającego analogiczne czynności. (4)

PLOTKI O MOBILIZACJI.

*) Od osoby stojącej blisko sztabu generalnego dowiadujemy się, że wszelkie alarmy wojenne są rozsiewane przez ludzi złej woli, w pierwszym rzędzie przez żywo wrogie państwowości polskiej. O wojnie a więc o mobilizacji nie może być mowy. Obywatele powinni sami zwalczać szkodliwych plotkarzy. Z tego rodzaju bezsensownych plotek nie omieszkają skorzystać w pierwszym rzędzie spekulanci walutowi i paskarze, co już niejednokrotnie można było zaobserwować. (4)

SKAZANIE PRZYWODCY KOMUNISTÓW W POLSCE.

*) Po całonocnych niemal rozprawach wczoraj późnym już wieczorem sąd okręgowy ogłosił wyrok, skazujący rozgłośnego komunistę Lauera na 6 lat ciężkiego więzienia. (4)

LIGA ŻEGLUGI POLSKIEJ BUDUJE WŁASNY DOM.

*) Lidze żeglugi polskiej przyznano w Gdyni teren pod budowę własnego domu.

Pomóż fundusze na budowę, oraz materiały budowlane są już zapewnione, w przyszłym sezonie stanie prawdopodobnie własny dom, tak w samej placówce dla naszej żeglugi.

PIERWSZY POLAK W ADMINISTRACJI PORTOWEJ W GDANSKU.

*) Na zastępcę naczelnika urzędu pilotów w Gdańsku ma zostać powołany Polak, kapitan Łabęcki. Jest to wyłom w dotychczasowej administracji portowej, która na urzędy wykonawcze nie przyjmowała Polaków.

O KOMISARZA DO WALKI Z DROŻYZNĄ.

*) Dzienniki donoszą, że w piątkowym exposé gen. Sikorskiego ma być poruszona myśl utworzenia stanowiska komisarza do walki z drożyzną i spekulacją. Funkcji tej nie obejmowałby minister skarbu, natomiast do współdziałania z komisarzem powołaliby czynnik społeczne.

Berlin wytwarza nastroje wojenne.

NIEMCY ROZSIEWAJĄ KLAMSTWA O POLSCE.

BERLIN 17 (wł) Dzienniki berlińskie donoszą, że poseł niemiecki w Moskwie, hr. Brockdorff-Rantzau przybył wczoraj z Warszawy. Tym samym pociągiem przyjechał poseł niemiecki w Polsce p. Ulrich Rauscher. Obaj dyplomaci zostali powołani dla złożenia ustnych raportów dla wyjaśnienia obecnej sytuacji.

„Lokal-Anzeiger“ akcentuje, że podróż obu dyptomatów jest w ścisłym związku z sytuacją. Zdaniem tego pisma wiadomości z Polski są coraz bardziej niepokojące, tembardziej, że szef sztabu p. Piłsudski i minister praw wojskowych gen. Sosnkowski bawią od pewnego czasu w Brześciu Litewskim, oraz, że według doniesienia z Polski wszyscy mężczyźni od 22-go do 40-go roku życia otrzymali rozkaz stawienia się w komendach wojskowych.

Ze strony rządu polskiego, oświadcza to pismo dalej, są wprowadzić oświadczenia, że jest to zarządzenie, mające na celu rejestrację, jednakże Niemcy wiedzą, co mają o tem sądzić.

Niemcy obserwują bardzo uważnie sytuację, jaka wytworzyła się na ich wschodnich i za-

chodnich granicach i zdają sobie także z tego sprawę, jakie znaczenie dla zajmowanego przez Polskę stanowiska ma sprawa zajęcia Ruhry i sprawa Kłajpedy. Zbrojenia Polski są faktem dokonany, twierdzi „Lokal-Anzeiger“, tak samo, jak faktem jest, że Rosja zbroi się równocześnie. Na granicy rosyjsko - polskiej koncentrowane są wojska czerwone, a Trocki wyjechał do Smoleńska.

„Lokal-Anzeiger“ zaznacza, że nie należy nie doceniać niebezpieczeństwa powikłań wojennych które są zupełnie możliwe. Ewentualna interwencja Polski na obszarze Kłajpedy byłaby, zdaniem tego pisma, tylko wynikiem dawnych umów polsko-francuskich. Według bardzo dobrych informacji, jak twierdzi „Lokal-Anzeiger“, Rosja nie będzie bezczynna na wypadek tej interwencji.

Obaj zastępcy państwa niemieckiego oświadczyli, że Niemcy bardzo pilnie zwracają uwagę na niebezpieczeństwo wojny, grożącej ze wschodu. (!)

Środki na pokonanie oporu.

OSTRZEŻENIE DLA WŁAŚCI CIELI KOPALN.

DUSSELDORF 17 (PAT) Na posiedzeniu, w którym ze strony Niemiec brał udział prezydent rządu Grenzer i dziewięciu przedstawicieli największych kopalń nadreńskich i westfalskich a ze strony francuskiej gen. Simon i Dahvignets oraz przedstawiciele międzykoalicyjnej komisji kontrolnej. Gen. Simon zakomunikował że otrzymał rozkaz, w którym wzywa przedstawicieli kopalń żeby najpóźniej do jutra rana podjęli dostawy węgla dla Francji i Belgii. Pierwszą sankcję karną za wstrzymanie dostaw węgla było obsadzenie Dortmundu. Gdyby opór trwał dalej, wtedy nastąpią dalsze sankcje. Właściciele kopalń nie zostali dopuszczeni do głosu i posiedzenie zamknięto.

DUSSELDORF 17 (PAT) Gen. Davignest, wezwał właścicieli kopalń i oświadczył im, że rozkazy dotyczące rekwizycji pozostają w mocy i że należy zastosować się do nich pod karą pociążgnięcia do odpowiedzialności przed sądy wojenne.

BERLIN 17.1 (AW) Podług ostatnich informacji; kopalnie w ciągu 17 bm. nie przystąpiły do uskutecznienia dostaw.

O ile do wieczora dostawy nie nastąpią właściciele kopalni mają być aresztowani.

REKWIZYCJA WĘGLA.

DUSSELDORF 17 (PAT) Wydano już

dyspozycje, mające na celu wykonanie zarządzeń dotyczących przeprowadzenia z dnem 17 bm. rekwizycji węgla. Wczoraj po południu kilka pociągów oraz kilka galer z węglem zostało wysłanych do państw sojusznicznych.

DALSZE SANKCJE.

WIEN 17.1 (AW) W Berlinie przewidują, że Francja na wypadek dalszego oporu rządu niemieckiego zamierza przeprowadzić następujące sankcje: wstrzymanie dostaw węgla z zagłębia Ruhry do Niemiec ustanowienie granicy celnej między zagranicą a Niemcami oraz utworzenie syndykatu węglowego dla Luksemburga i zagłębia Ruhry oraz Saary.

BERLIN 17.1 (AW) Komisja kontrolna dla wyłki węgla oświadczyła że władze francuskie zdecydowały że jeżeli Niemcy nie rozpoczną kontynuowania dostaw węglowych jutro 18 bm. nastąpi dalsza akcja w formie obsadzenia nowych terenów.

KONTROLA NAD DOBRAMI PAŃSTWOWEMI I LASAMI.

BERLIN 17.1 (AW) Jak donosi „Figaro“ komisja reparacyjna z powodu uchylenia się Niemiec od świadczeń zarządziła kontrolę nad dobrami i lasami państwowymi oraz ustalenie granicy na terenie okupacyjnym.

Klasztor w Oliwie kabaretem.

GDANSK, 17 (wł) Senat gdański, scharżony przez komisję międzysojuszniczą budynkami i gmachami w rozmiarze przerastającym jego zapotrzebowanie i siły finansowe przystępuje do przygotowania ich do czasów nowożytnych. I tak pisma niemieckie donoszą, że opracowany już został projekt zmiany historycznego klasztoru w Oliwie, z którym rząd gdański nie wie co zrobić, a którego tak ze względów historycznych, jak i własnych

potrzeb domagał się rząd polski na przedsięwzięcie biuro kabaretowo-restauracyjne, z nieodzownym dancinngiem, zaś ołbrzymie piwnice klasztoru na warownię. Nadto słynny park klasztorny ma ulec częściowemu wycięciu i przemianę na miejsca rozrywek tego samego typu.

Zaznaczyć należy, iż profanacja taka napotyka na protesty nawet kół niemieckich.

Z OSTATNIEJ WILII

„GROZNA“ POSTAWA LITWY.

KRÓLEWIEC 17 (PAT) Prasa kowieńska w ostatnich dniach drukuje entuzjastyczne artykuły z powodu stanowiska jakie zajął rząd litewski wobec oświadczenia, zakomunikowanego mu w imieniu konferencji ambasadorów przez przedstawicieli mocarstw w Kownie.

Na posiedzeniu Sejmu kowieńskiego w dn. 16 bm. Galwanuskas oświadczył, że Litwa

nie uzna żadnej decyzji konferencji ambasadorów, która nie była zgodną z wolą miejscowej ludności.

FRANCUZI ZNAJDUJĄ SIĘ JESZCZE W MIEŚCIE.

KŁAJPEDA 17 (PAT) Wojska francuskie w liczbie 160 uzbrojonych żołnierzy znajdują się w dalszym ciągu w koszarach, na których powiewa flaga francuska.

Falszywa droga

W dobie konferencji ministrów skarbu i gorących dysput nad naprawą stosunków ekonomicznych Rzeczypospolitej, nie od rzeczy będzie poruszyć kwestję podatków, system poboru który musi wzbudzić szereg poważnych wątpliwości.

Cały ciężar danin państwowych leży u nas w podatkach bezpośrednich, kiedy tymczasem pośrednie nie cieszą się u nas żadną popularnością.

Przyczyną tego nieuzasadnionego uprzedzenia są przesady socjalistyczne, które trzymają się jak pijany płota zasady, iż wszelkie podatki pośrednie, krzywdzą szerokie masy pracowników, a rząd nasz zamagnetyzowany tego rodzaju syrenami głosami „Robotnika“, obawia się zerwać z zastarzaniem przesadami opodatkowania ludności.

Władze nasze nie biorą pod uwagę tego ważnego momentu, iż każdy podatek bezpośredni jest jedynie dobrze zamaskowanym podatkiem pośrednim, które jednakie płać całe szeregi konsumentów, a może najwięcej sfery pracujące.

Weźmy dla przykładu fabrykanta manufaktury obciążonego najgrubsze, według najzagorzalszych doktrynerów socjalizmu wymierzonymi podatkami; nietrudno sobie zdać sprawę iż podatek ten rozłoży on sobie na ilość wyfabrykowanych metrów, innymi słowy wyrazimy się po kupiecku drożej „kalkuluje“ swój towar, skutkiem czego cały ten podatek bezpośrednio wymierzony fabrykantowi zapłaci cała rzesza konsumentów.

Nie inaczej postąpi piekarz, cukiernik, garbarz i wszyscy inni, przenosząc ciężar należnych na siebie podatków bezpośrednich na swoich klientów.

Czyż tego rodzaju manipulacje można nazwać podatkiem bezpośrednim? Czy przy tego rodzaju utartej drodze „kalkulowania“ ceny towaru wszystkich producentów, podatki bezpośrednie nie są, naogół rzeczy wzięwszy, fikcją którą mydla oczy socjaliści?

Jedyna różnica, jaka jest między podatkiem pośrednim i bezpośrednim jest ta, iż przy ostatnim fabrykant sam rozdziela podatki wśród swoich klientów, biorąc za to pośrednictwo między ludnością i rządem czasami zbyt grube procenty.

Widać z tego, jak na dłoni, iż naogół wzięwszy podatki bezpośrednie mijają się w zupełności z celem i czas by w tej dziedzinie wprowadzić więcej odpowiadającą duchowi czasu i nowsze metody.

Racjonalnemu ściąganiu podatku bezpośredniego przeszkadza jeszcze nadzwyczaj niski stan moralny społeczeństwa, gdzie niemal stara się zataić swoje położenie materialne, celem jaknajwiększego zmniejszenia świadczeń na rzecz Państwa.

Dalej tego rodzaju system, powoduje często zbyt wysokie opodatkowanie niektórych, gdyż komisje szacunkowe, niemając żadnych danych co do wysokości zarobków podatnika, nieraz popełniają, zupełnie nawet zrozumiale, tak fatalne błędy, iż powodują w szerokich kołach ludności przemysłowej zrozumiale rozgoryczenie kiedy inni znowu miljonerzy zacieraają dłonie iż udało im się wykpić sianem.

Są jednakże sytuacje, kiedy bezpośredni wymiar podatku jest konieczny; mamy tu np. na myśli takie fabrykacje gdzie produkt pośrednio opodatkować się nie da ale stanowczo sa-

mo życie przemawia za tem, aby główny nacisk w Polsce przenieść na podatki pośrednie. „podczas kiedy u nas dzieje się odwrotnie i celem w głowie“ każdego ministra skarbu, są podatki bezpośrednie.

Odpowiednie pośrednie opodatkowanie szerokich warstw ludności, nietylko by nie

wzmogło drożyzny, ale przeciwnie nawet przez wytrącenie samoweli producentów w „kalkulacjach handlowych, zmniejszały by ceny towarów, jednocześnie wielokrotnie zwiększając dochody tak bardzo potrzebującego pomocy skarbu naszej Rzeczypospolitej.

A. S.

Atak żydowski na prymasa Polski.

(o) Żydzi za cel swych wściekłych ataków i zohydzień wybrali sobie zasłużonych Polaków, mężów, których imiona dotąd nieetykalne i czyste były w oczach społeczeństwa polskiego. Zohydzili Paderewskiego, Korfianteo, pluli i plują jeszcze na Hallera, a ostatnio rzucili cały stek oszczerstw na prymasa Polski J. E. ks. kard. Dalbora. Rozzuchwalony żydowsko-masoński „Przegląd Wieczorny“, wychodzący w Warszawie, w dniu 29 grudnia 1922 r. pisze:

Podczas pogrzebu zamordowanego Prezydenta Rzeczypospolitej powszechną uwagę zwracała nieobecność Arcybiskupa Gnieźnieńskiego-Poznańskiego kardynała Dalbora. Wśród spisu kondolencji urzędowych również nie zauważyliśmy ani listu, ani telegramu od ks. Dalbora; być może uszły uwagi naszej wśród tylu innych, albo może zapomniano podać je do wiadomości publicznej przez przeoczenie; trudno przypuszczać, aby biskup polski i książe Kościoła nie poczuwał się do wspólności żalu ze wszystkimi uczynnymi Polakami zwłaszcza że kondolencja była w tym razie zarazem potępieniem zbrodni. Może powołane instancje ogłoszą ex post pismo ks. Dalbora, jeżeli tego jeszcze nie uczyniły byłoby w każdym razie pożądanem stwierdzić, kiedy nadeszło i jak było sformułowane.

Natomiast nieobecność ks. Dalbora w Warszawie — podczas przewiezienia zwłok z Belwederu do Zamku — obudziła rozliczne komentarze.

A potem dalej czytamy:

„Dlaczego pozostał w Poznaniu i dlaczego nie odprawia zwłok pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej — na wieczny odpoczynek!“

Następnie organ żydowski chce udowodnić, że J. E. ks. kardynał Dalbor powinien zrzec się Prymasatu Polski jeżeli „nie spełnia swych obowiązków“. „Miejsce Prymasa Polski jest niewątpliwie u trumny Prezydenta Rzeczypospolitej“ — mówi „Przegląd“.

Ale to nie jedyny powód, jaki wynas-

laż sobie „Przegląd Wieczorny“ do ataku na J. E. ks. kardynała Dalbora. Ma bowiem jeszcze tą czelność twierdzenia, że w djecezji gnieźnieńsko-poznańskiej „panują smutne stosunki kościelno-polityczne“. I tu daje autor ohydny artykuł upust swej bezczelności z powodu nabożeństwa, jakie się odbyło 15. 12. ur. w Kościele za duszę poległych w obronie Polski, przekrecając jakoby nabożeństwo to odprawiono z powodu wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej głosami żydowskimi. Nabożeństwa żałobne za dusze poległych są więc zdaniem „Przeglądu Wieczornego“ „skandalicznymi“ stosunkami, które znosi i propaguje nasz Arcypasterz!

Zajadły żydziak zaczyna się już wtrącać do spraw Kościoła katolickiego. Jemu się nie podoba obecny Prymas Polski, więc „won“ z nim, jak to „won“ musiał iść minister Kamiński na rozkaz żydów. Nic więc dziwnego, że w końcu artykułu czytamy „Ks. Kardynał Dalbor obowiązkowo tego (uczynał) w pogrzebie śp. Narutowicza — przyp. Red.) nie spełnił.“ A więc rozumuje autor dalej: „Fakt“ ten wytłumaczyć można tylko zrzeczeniem się przez ks. Dalbora historycznej godności Prymasa Polski.

Cały ten brzydki artykuł ma na celu jedynie podkopanie powagi ks. Prymasa i sianie nienawiści. A przecież nie należy zapominać, że ważniejszym od pogrzebu państwowym aktem było zaprzysiężenie Prezydenta Rzeczypospolitej. Czemuż to na tę uroczystość ani ks. Prymas, ani też cały Episkopat Polski zaproszenia nie otrzymał? Zjemy zresztą w państwie republikańskim, gdzie ceremonja pogrzebowa nie ma powodu nosić charakteru monarchiczno-dworskiego!

Żydowskiemu „Przeglądowi Wieczornemu“ powiemy po prostu:

Pilnujcie sobie swoich rabinów, którzy nigdy nie zarzucacie! Pamiętajcie, że cała katolicka Polska stanie w obronie czci i godności swego najwyższego dostojnika Kościoła. Precz z bezczelnym wtrącaniem się żydostwa do spraw Kościoła!

O prawo i sprawa wiedliwości.

ZAAŻALENIE „ROZWOJU“ NAKOMISARZA ANUSZA

Zarząd główny Tow. „Rozwój“ wystosował w d. 12 bm. do ministra spraw wewnętrznych zażalenie na czynności komisarza rządu z powodu zawieszenia działalności Tow.

Przedewszystkiem zarząd „Rozwoju“ podkreśla, że art. 35 ustawy o stowarzyszeniach z 1906 r., na mocy którego Tow. zostało zawieszona, jest artykułem rosyjskiej ustawy, mającej na celu ułatwienie zamykania instytucji polskich, artykuł ten jest sprzeczny z duchem konstytucji z 17 marca 1921 r., a szczegółnie z jej art. 108.

Ponieważ ustawa o Stow. z r. 1906 nie jest zgodna z Konstytucją i w myśl art. 126 konstytucji straciła swą moc, przeto decyzja kom. rządu jest nieuprawniona.

Zarzut, że działalność „Rozwoju“ zagraża bezpieczeństwu publicznemu, jest bezpodstawny. Ten zarzut stawiają mu żydzi, lub partje od nich zależne, przeciwnie unarodowieniu handlu i przemysłu, do czego Tow. zmierza.

Zresztą „Rozwój“ nigdy nie otrzymał od władz ostrzeżenia, o którym mowa w art. 34 ustawy rosyjskiej. Jedynie tylko, gdyby Polska była Judea (już nie Judeo—Polska); wtedy w myśl art. 35 Ust. z 1906 r. byłby uzasadniony powód do zawieszenia T-wa „Rozwój“.

Pod względem kompetencji Komisarzo-

wi Rządu nie przysługuje prawo do wykonania zawieszenia Stow.

Prawo zawieszenia mogłoby należeć tylko do ministra. Z tego więc punktu prawnego zarządzenie komisarza rządu powinno być także uchylone.

Zezwolenie władz centralnych „Rozwoju“ dotyka i naraża na straty oddziały Rozwoju, istniejące w miejscowościach, które nigdy nie podlegały ustawie rosyjskiej z 1906 roku, ani władzy kom. rządu na m. Warszawie.

Postanowienie komisarza mogło być skierowane (oczywiście, gdyby były ku temu faktyczne i prawne powody) co najwyżej przeciwko działalności oddziałów i dyrekcji warszawskiej, nigdy zaś przeciwko samemu Towarzystwu, lecz i to mija się z uprawnieniem komisarza rządu.

W końcu memoriał wlicza instytucje, utrzymywane przez „Rozwój“, wskazując na zahamowanie życia 283 oddziałów, bezczynność przymusową tysięcy osób, pracujących na polu unarodowienia życia gospodarczego i podkreślając, że zawieszenie Tow. nie leży w interesie państwa, ani społeczeństwa, wyraża przypuszczenie, że minister spraw wewn. uchylili dzie komisarza rządu.

NA MARGIESIE.

A rewizja hula, hula.

W pewnym kraju lewa pani
Wynalazła sposób tani,
Dość wygodny przytem, zda się,
I będący też na czasie,
Stosowany w każdym grodzie,
Ze... rewizja wciąż cię bodzie!
Lecz u lewych?... a broń Boże!
Tam rewizji być nie może
Prawym synem gdyś jest, —ha, no —
Masz ją w nocy, masz ją rano,
Masz w południe, masz z wieczora,
Wciąż cię trapi wściekła zhora
Takię snadź nastaly mody,
Ze przetrzasną ci komody,
Kufry, skrytki, zakamarki,
Do najmniejszej zajrzą szparki
Potem areszt i badanie.
Choć niewinny jesteś, panie,
Choć ojczyzna — twój cel życia,
Nie wypuszcza cię z ukrycia.
No, bo niby... podejrzenia?...
Denuncjacje bez sumienia!
Ha cóż robić carska moda!...
Choć splendoru to nie doda
Lecz lewica, można pani,
Wynalazła sposób tani, —
A że posłuch ma damula,
Wtedy rewizja hula, hula...

Stanisław Syzkowska (Eszet).

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Orzeczenie Sądu Najwyższego w sprawie Dabala.

Onegdaj nastąpił epilog w głośnej sprawie Dabala skazanego, jak wiadomo za agitację antypaństwową przez sąd okręgowy warszawski na 6 lat więzienia, którą to karę zmniejszył Dabalowi sąd apelacyjny do lat 3—ch, co wywołało skargę kasacyjną ze strony zarówno prokuratora jak i obrony.

Wczoraj sąd najwyższy obie skargi powyższe oddalił, a zatem wyrok jest prawomocny.

Motywy decyzji tej będą ogłoszone za miesiąc.

Epilog sprawy D-ra Serkowskiego

(k) Głośna sprawa dr. Serkowskiego o przekroczenie ustawy o wyrobie surowic rozpatrywana była wczoraj po raz drugi w wydziale odwoławczym sądu okręgowego w Warszawie. Przewod. sądowy wykazał, iż omyłka, która zaszła w laboratorium dr. Serkowskiego w r. 1920, wynikała z winy jednego z laborantów. Toteż sąd okręgowy skasował pierwotny wyrok I instancji i skazał dr. Serkowskiego jedynie na

1 miesiąc aresztu za niedopatrzenie. Kara na mocy amnestji została całkowicie umorzona.

Sprawa „Myśli Narodowej“.

Sąd okręgowy warszawski na posiedzeniu gospodarczym w składzie 5 sędziów rozprawy wniósł komisarza rządu m. st. Warszawy p. Anusza, o konfiskacie oraz zawieszeniu „Myśli Narodowej“ za umieszczenie w tym tygodniku artykułów „Mistyfikacja“ oraz „Testament“ (Nr. 1 „Myśli Nar.“) pióra Nowaczyńskiego.

Na posiedzenie to stawiał się sam prokurator Rudnicki, który gorąco popierał wnioski p. komisarza Anusza i prosił o ich zatwierdzenie.

Sąd nie zgodził się z opinią prokuratora i postanowił: wniosek p. komisarza Anusza o konfiskacie i zawieszeniu „Myśli Narodowej“ pozostawić bez skutku, t. j. nie zatwierdzać.

Prokurator zaskarżył tę decyzję do sądu apelacyjnego.

Jeszcze jedna kon'is'ra'a „Testamentu“

(k) W przyszłym tygodniu do drukarni I. Pietrzykowskiego zgłosił się pewien obywatel z Zamościa i wręczając numer „Myśli Narodowej“ z „Testamentem“ pióra Adolfa Nowaczyńskiego, — kupiony w kiosku — prosił o przedrukowanie w 4ce kilkudziesięciu egzemplarzy. Według przepisów dla drukarni i litografii wciągnięto zamówienie na „Testament“ do odnośnych ksiąg. W sobotę t. j. dnia 13-go stycznia b. r. 12 egzemplarzy odbitego „Testamentu“ odesłano do cenzury. Za godzinę zjawił się funkcjonariusz policji państwowej z polecenia starostwa lubelskiego i skonfiskował drukujące się egzemplarze „Testamentu“.

Podnoszący objaw.

(k) Sympatyczne i higieniczne letnisko Urle, położone nad rzeką Liwiec, było stale w ostatnich latach w sezonie letnim literalnie okupowane przez żydów. Otóż miejscowi gospodarze, na zebraniu, odbytem w ubiegłą niedzielę, dn. 7 bm., pod egidą Tow. „Rozwój“, postanowili celem uchronienia się od demoralizacji i wpływów żydowskich nie wydzierżawiać pod żadnym pozorem, swoich domków żydom, lecz wynajmować je wyłącznie chrześcijanom i Polakom, za pośrednictwem Tow. „Rozwój“ w (Warszawie Żórawia 2) Mamy nieplonną nadzieję że to wysoce obywatelskie postanowienie znajdzie niebawem licznych naśladowców i pod miejskie letniska choć częściowo będą wolne od zawsze niemilego towarzystwa „mniejszości“. „Vivant sequentes“.

Amator obżezania.

(k) Wielkie poruszenie wywołał we Lwowie fakt przejścia na Judaizm Marjana Koma-

na, multimilionera wojennego, właściciela fabryki pierników we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej.

M. Koman jest synem chrześcijanina, urzędnika izby skarbowej we Lwowie. Wiadomość o obrzezaniu syna, ojciec K. przyjął zemdleniem, a cała „arystokratyczna“ rodzina wielkim dramatem.

„Neofita“ bierze z żydówką ślub w bóżnicy w sobotę.

Ze zbrodni Zwaz u Hallerczyków.

Dnia 14 stycznia 1923 r., odbył się w Warszawie pierwszy Zjazd Delegatów Chorągwi i Zarządu Głównego, na którym powzięto szereg uchwał w celu ujednostajnienia pracy Związku na całym terenie Rzeczypospolitej oraz powzięto rezolucję wzywającą do nieustawiania ani na chwilę w wytężonej pracy dla dobra Kraju i potępiającą oszczercze napaści na Jenerała Hallera i wypróbowanych obrońców Ojczyzny. Ze złożonych sprawozdań poszczególnych Chorągwi widać stały postęp rozwoju i pracy z czego Chorągiew Pomorska z siedzibą w Bydgoszczy ma najwięcej za sobą zasług.

Przyjęto do Związku Chorągiew Poznańską z Jej 14—tu Placówkami.

Dnia 15 lutego r. b. t. j. w rocznicę bitwy pod Rarańczą odbędą się we wszystkich Placówkach odczyty o historycznym znaczeniu tej bitwy.

W celu zebrania funduszu zapomogowego postanowiono urządzać w dniu 19-go marca 1923 r. w całym Kraju „Dzień Inwalidy i Sierót Hallerczyków“. Doraźna składka na dom Sierót po oficerach przyniosła mk. 132,000. —

Pierwszy Zjazd Delegatów Chorągwi i Zarządu Głównego Związku Hallerczyków Rzeczypospolitej odbyty w Warszawie w dniu 14 stycznia 1923 r. powziął następującą rezolucję:

„jako karni żołnierze byłych formacji Jenerała Hallera pielegnowaliśmy ideę samofiarnego oddania się potrzebom wojennym Rzeczypospolitej.

Dzisiaj w epoce Odrodzenia Pokojowego Ojczyzny, Hallerczycy nie będą obojętnymi i biernymi świadkami Jej zmagania i nieszczęść.

Jak ongi gotowi byli oddać ostatnią kroplę krwi dla obrony granic Państwa Polskiego, — tak dzisiaj oddadzą i poświęcą wszystko dla przyspieszenia zagrożonego rozwoju, potęgi i dostojności Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Rzucone pod adresem Jenerała Broni Józefa Hallera i wypróbowanych obrońców Ojczyzny, przez ciemne siły, obelgi i oszczerstwa zdusim szlachetną, bez granic ofiarną, codzienną pracą dla Ciebie Polsko i dla Twojej Chwały“.

JACK LONDON

5)

Straszne wyspy Solomonowe.

— Dać słowo, — wykrzyknął ludożerca — ja dużo od niego chory być. Żołądek co należy do mnie, mocno od niego boleć.

Bertie zadrżał i spytał co uczynił z głowami, Sumasi zapewnił go, że ma wiele głów w swej chacie, wysuszonych na słońcu i uwędzonych w dymie. Jedna z nich z długimi włosami należała do kapitana okrętu; sprzeda ją za dwa funty. Czarne głowy sprzeda po funcie, zaś głowy murzyńskich dzieci po 10 szylingów, bo są w złym stanie. Parę minut potem przechodząc pokładem otarł się o murzyna dotkniętego wstrętną skórą chorobą. Bertie odskoczył od niego ze zgrozą, a dowiedziawszy się, że to typowy trąd wschodni, dużo desygnacyjnego mydła zużył dnia tego. Rozglądając się bacznie wśród murzynów przekonał się wkrótce, że prawie każdy pokryty był obrzydliwymi wrzoda-

mi. To też biedny Bertie coraz dokładniejszym poddawał się ablucjom.

Gdy statek zarzucił kotwicę przy bagnistym wybrzeżu następnej wysepki, podwójny rząd członów otoczył zgnął Arle. Wszyscy dżicy byli uzbrojeni w dzidy, oszczepy i karabiny. Na ten widok Bertie coraz goręcej wzdychać począł do końca tej urozmaiconej wyprawy. Tego wieczora, krajowcy niechętnie opuszczali okręt, a nawet stawiali się zuchwale pomocnikowi, który ich wzywał do rozejścia się.

— Ja dam sobie z nimi radę — zawyrokował Hansen, wychodząc na górę. Gdy wrócił po chwili, pokazał Bertiemu nabój dynamitowy, przywiązany do liny niby wędka na ryby. Wyglądało to niewinnie jak papierem owinięta flaszeczka, która wewnątrz zawierała chlorodynę. Złaylika ta flaszeczka Bertiego, jak i zmyliła murzynów. Gdy Hansen nagłym ruchem zatknął ją za pas jednego z zuchwałych murzynów, a drugi koniec sznura zapalił, murzyn dzikiemi skokami pędzić począł po pokładzie, ciągnąc za sobą syczący sznur i zapominając w panicznym strachu wydobyć nabój z za pasa. Przerażeni murzyni rozpierzchli się na wszyst-

kie strony, skacząc jeden za drugim do morza.

Bertie zdrewniał ze strachu, ale zdrewniał też i kapitan Hansen gdy spotrzegł, że wszyscy czarni rekruci, za których znaczny zapłacił zadatek, również puścili się w pław ku wyspie. Raz zaszytych w zaroślach wybrzeża, nikt już łapać się nie odważył.

Bertie nie widział właściwej eksplozji, ale gdy chytry Jacobs, ukrywający się za węglem kajuty rzucił prawdziwy nabój dynamitowy, eksplozja tak przeraziła i oszołomiła Bertiego, że byłby przysięgał na wszystkie świętości, jako w jego oczach biedny murzyn stał rozszarpany w kawałki.

Tymczasem kapitan Hansen i jego pomocnik, niepocieszeni po utracie dwudziestu pięciu robotników, postanowili utopić zgryzotę w zimnej herbacie. Bertie widział tylko, że nalewali ją z flaszek ze Skotch i miał wrażenie, że byli po tej herbacie dziwnie podnieceni. Słyszał także, jak umawiali się głośno, że murzyn rozszarpany dynamitem, będzie figurował w raporcie jako „zmarły na dysenterję“.

(D. c. n.)

KRONIKA

Związki klasowe cofnęły się,

Podwyżka płac w przemyśle włókienniczym na zasadzie ugody Chrześcij. Związ. Zawodowego i Zw. „Pracy“ z przemysłowcami. Po klęsce strajkowej klasowej również podpisali tę ugodę.

Wczoraj o godz. 10:ej rano odbyła się konferencja pomiędzy Chrześcijańskim Związ. Zawodowym (Chrześc. Dem.) reprezentowanym przez p. Świętkowskiego Związ. „Praca“ reprezent. przez p. Kazmierczaka z jednej strony a przedstawicielami Związku przemysłowców pp. Rumplem, Gutkem, Pawłowskim, Górskim, Gopperem z drugiej.

Na konferencji tej ustalono podwyżkę obowiązującą w przemyśle włókienniczym o 60 proc. od cen grudniowych.

Zjawił się również na tę konferencję p. Kałużynski przedstawiciel socjalistyczno-komunistycznych Związków klasowych jeden z inicjatorów niedanego strajku z ostatnich dni. Klasowej po-

niósłszy całkowitą klęskę podczas ostatniego strajku sami zwrócili się z propozycją że podpiszą umowę z listopada której nie chcieli uznać, jak również umowę zawartą wczoraj.

Strajk z ostatnich dni miał tę dobrą stronę że nie wyrządził poważniejszych szkód przemysłowi a natomiast otworzył oczy wielu robotnikom na robotę żydowsko-komunistycznego związku klasowego. Co uczeni robotnicy odpadli od tego związku wstępując do polskich chrześcijańskich związków.

Prawdopodobnie po ostatniej kompletnej przegranej Związki Klasowe nie spróbują już na własną rękę decydować o stanowisku ogółu robotników.

obowiązku będą karani aresztem do 3 miesięcy i grzywną do 1 miliona marek.

— Komitet budowy teatru.

Na ostatniem posiedzeniu magistratu po stanowiono powierzyć wykonanie planu na budowę teatru miejskiego w Łodzi inż. Przybylskiemu z Warszawy. W związku z tem postanowiono wyłonić komitet budowy teatru z prawem kooptacji, do którego wchodzi: z ramienia komisji teatralnej pp.: W. Gacki, S. Kopeński, A. Remiszewski, H. Barwiński, z ramienia magistratu m. Łodzi pp. A. Rzewski, L. Arndt, D. Kiuszyńska.

— Odroczenie terminu płatności podatku od lokali.

Ze względu na to, że nakazy płatnicze podatku od lokali za rok 1922 doręczono płatnikom z pewnem opóźnieniem, magistrat m. Łodzi na posiedzeniu w dniu 16 stycznia r. b. postanowił odroczyć pierwotnie ustalony termin płatności tego podatku z dnia 15 stycznia r. b. na dzień 31 stycznia r. b. —

— Sprawa budowy szpitala miejskiego.

Dnia 16 b. m. w siedzibie rady miejskiej odbyła się konferencja, poświęcona sprawie wyboru miejsca pod budowę szpitala miejskiego.

Sprawa ta ciągnie się już od dość dawna, a komplikowana jest koniecznością uzgodnienia planu zabudowy dworca Łódź—Fabr. z planami zabudowy miasta i zastrzeżeniami Wyzd. Bud. W dniu 7.10 r. ub. odbyła się konferencja, która nie dała pozytywnych wyników Magistrat wyraził wówczas gotowość oddania na budowę szpitala terenów na Polesiu konstantynowskim, co jednak, zdaniem Wyzd. Zdr. nie jest wskazane ze względów higienicznych (stałe zadymianie tych terenów).

Dyr. Okr. Urm. Zdr., dr. Skalski oraz delegaci Min. Zdr. uważali za odpowiednie miejsce dla budowy szpitala, t. zw. Polesie widzewskie, czemu jednak sprzeciwił się przedstawiciel kolejnictwa, ze względu na projektowaną rozbudowę dworca Łódź—Fabr.

Ponieważ ta ważna sprawa utknęła wówczas na martwym punkcie, zwołano konferencję wtorkową, na której jednak nie zapadły żadne postanowienia decydujące. Ostateczna decyzja należeć będzie do rady miejskiej.

— W sprawie przewozu słomy i siana.

(ab) Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych rozesłało okólnik z wyjaśnieniem że przewozowe za słomę i siano w ostatniej kombinacji taryfowej (obowiązująca od 1.I. 23 r.) będzie obliczone według klasy V. Min. Kolej Żelaznych zezwoliło na czas zimy przewozić siano i słomę prasowaną w wagonach otwartych, bez przykrycia oponami. Komisja Międzym. w sprawie przydziału wagonów na posiedzeniu z dnia 14.12. 22 r. uchwaliła przeniesienia paszy na czas do 1.IV. 23 r. z kolejności 11 do 6—ej.

— Podwyższenie płac akuszerkom.

(ab) Wojewódzki Urząd Zdrowia pragnął położyć kres pracy pseudo-akuszerki, które nie mając odpowiednich kwalifikacji nie mały szkody sprawiły i sprawiają rodzącym, wy-

stąpił z wnioskiem do magistratów i sejmików powiatowych o przyznanie wynagrodzenia i zapomóg należycie wyszkolonym akuszerkom.

— Brak węgla dla przemysłu.

b) Miejscowy inspektor kolejowy zakomunikował przemysł. włókienniczymu w państw. polskim, że stacja Łódź-Fabryczna jest kompletnie przeładowana, wobec czego w najkrótszym czasie ustać musi rozładowanie węgla dla przedsiębiorstw, nie posiadających własnych bocznich kolejowych. Sprawa ta grozi przemysłowi kompletnem unieruchomieniem i w kwestji tej przybywa do Łodzi w piątek komisja, złożona z delegatów dyrekcji kolejowych krakowskiej, warszawskiej i lwowskiej. Komisja zapozna się na miejscu ze stanem ładunków i zwiedzi kilka większych fabryk przemysłu włókienniczego.

— Żądania pracowników gminy żydowskiej.

b) W dniu 11-tym bm. związek zawodowy pracowników gm. żydowskiej wystąpił z żądaniem podwyższenia płac o 100 proc. Jako termin wyznaczono dzień jutrzejszy. W razie nieuwzględnienia żądań ma wybuchnąć strajk.

— Kurs dla higienistek szkolnych.

b) Kurs dla higienistek szkolnych rozpocznie się 26 bm. c

— Podwyższenie opłat targowiskowych.

Władze miejskie uchwałyły podwyższyć opłaty targowiskowe w sposób następujący: za 1 m. przestrzeni — 300 marek udzielenia miejsca na postój — 200 marek; postój wozu 1-konnego — 1500 marek, postój wozu 2-konnego 2000 marek.

— Płaca za otwieranie bram.

b) Wczoraj pod przewodnictwem inspektora Kulickowskiego odbyła się w inspektoracie pracy konferencja w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla dozorców za otwieranie bram po godzinie 11 wieczór.

Po dłuższej dyskusji ustanowiono wynagrodzenie za otwarcie bramy od godz. 11-ej do 1-ej 200 mk. a od 1-ej do 5-ej 300 mk. Płace powyższe nie obowiązują pracowników, wracających z pracy, lub udających się na takową.

— Kobiety w pociągach.

Minist. kolei wydało rozporządzenie, aby w pociągach kolejowych rezerwowano osobne przedziały dla kobiet. Do przedziałów tych nie wolno pod żadnym pozorem wpuścić mężczyzn. Przedziały są przeznaczone dla kobiet samotnych.

— Weteran—żebzak.

c) Po sklepach chodzi jakiś starzec w ubraniu weterana 1863 r. z orzełkiem na rogatywce i doprasza się jałmużny.

Zapytany przez nas, czy należy do Związku Weteranów, dawał wykrętne odpowiedzi, odmówił okazania legitymacji i tłumaczył się naiwnie, iż „szuka w Łodzi synowej“.

Zwracamy uwagę policji i członków Związku Weteranów. Jeżeli osobnik ten jest rzeczywiście weteranem, nie można dopuścić, aby trudnił się żebraniem; w przeciwnym zaś razie — należy oszustowi zdjąć odznaki weterana.

— Kalendarzyk.

18 stycznia Czwartek Katedry Sw. Piotra

Wschód słońca o 7 m. 29

Zachód s. 5 m. 51

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 33)
„Moritur“.

Filarmonia (Dzielna 20)

Wieczór operowy

Teatr „Cecilia“ (Cegielniana 13)

„Ranco“

„Casino“ (Piotrkowska 37)

„Męczennica miłości“

„Córka Faraona“

„Dziękuję“ (Pilej 21)

„Szał zemsty“, II „Dwie kobiety i on“

„Grand-Kino“ (Piotrkowska 72)

„Tragedja skrzypka“

„Wiosna“ (Piotrkowska róg Główna)

„Haroni“.

— Kalendarzyk historyczny.

1509 Przymierze Polski z Moskwą w Wilnie.

1821 Jan Chłopiński zrzuca się dyktatury.

1871 Ogłoszenie cesarstwa niemieckiego.

Wiadomości bieżące

— Godziny urzędowania.

(ab) W sprawie godzin urzędowania w urzędach państwowych. Województwo powiadomiło podwładne sobie urzędy, że na skutek polecenia Min. Spr. Wewnętrznych, godziny urzędowe we wszystkich władzach i urzędach cywilnych i wojskowych pozostają i w czasie miesięcy zimowych bez zmiany t. j. od godz. 8 — do 3—ej po poł.

— W sprawie odbudowanych domów.

(ab) Jak się dowiadujemy województwo powiadomiło wydziały powiatowe i magistraty, że zwolnienia przewidziane w ustawie z dn. 17. XII. 21 r. o zasileniu funduszków miejskich, a dotyczące domów nadbudowanych lub odbudowanych odnoszą się wyłącznie do lokali mieszczących się w tych częściach domu, które zostały nadbudowane lub odbudowane po dniu 1 stycznia 1919 r.

— Magistrat troszczy się o dzieci.

Magistrat postanowił wysłać kierownika bursy dla małoletnich przestępców, p. Lobę, do kilku podobnych zakładów w kraju, celem zaznajomienia się na miejscu z zasadami wychowania i regulaminem domów poprawczych.

Kierowniczkę pracowni psychologicznej przy wydz. ośw. i kult. magistrat postanowił wysłać do Hamburga i Berlina dla zapoznania się z pracami, istniejących tam instytucji badań nad dziećmi. Instytucje te, jak np. instytut psychologii stosowanej w Berlinie, cieszą się wszechświatową sławą.

— Budowa szkół powszechnych.

W celu przyspieszenia budowy szkół powszechnych magistrat postanowił zażądać od wydz. budownictwa zabezpieczenia na wiosnę dla odbudowy szkół 10,000,000 cegieł.

— Przeciwdziałaniu tajnemu gorzelnictwu.

(ab) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pragnąc zapobiec dalszemu szerzeniu się tajnego gorzelnictwa nakłada obowiązek na właścicieli, zarządców oraz dozorców domów i innych zabudowań zwracać uwagę czy w pomieszczeniach, znajdujących się w nieruchomościach podlegających ich pieczy nie uprawia się potajemnego gorzelnictwa, oraz ze względu na doniosłość sprawy Ministerstwo poleciło zarządzić aby podległe mu organa jak najwidoczniej do wiadomości ogólnej podali, że za przyczynia nie się do wykrycia tajnej gorzelnicy przyznaje się nagrody w granicach od 90,000 do 450,000— (także i donosicielom).

Winni zaniedbania powyżej określonego

LUNA

Dziś i jutro ostatnie 2 dni

Córka Faraona

5375K1

LUNA

Grand-Kino

Dziś i dni następnych!

Początek o godz. 5 po poł.
ostatni seans o godz. 9.30 w.

Tragedja Skrzypka

Dramat nastrojowy w 6-u aktach. — W rol. głównej **H. MIERENDORF.**

Oraz, który wzruszył całą Warszawę!

(98b1

Teatr Świełny

„Nowości“

Dziś i dni następnych

Wyświetlany pierwszy raz w Łodzi wielki 4-ro serji film sportowo-awanturyczny p. t.

„HURONI“

bokser syn **Eddie Pola, Jimmy Jonay** oraz zadzwiająco mąry pies. 5375s2

na czele: słynny artysta **Frank Wood** sławna akrobatka, najpiękniejsza artystka **Lilly Mariszka** znany siłacz bokser i sportsman **Hubert** fenomenalny 8 tetni

CORSO

Zielona 2

Ostat. 4 dni
4-ta seria

POTOP

dramat serjowy
w roli gł.

114s1

Eddie Polo

Licytacja.

Kasa Chorych m. Łodzi — Wydział Egzekucyjny

z mocy art. 53 ustawy z dnia 19 maja 1920 roku o rz m sowym ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do wiadomości, że dnia 31 stycznia 1923 r. o godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Nawrot 2., odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Szemborna M., oszacowanych na Mk. 850 000, składającą się z 20 tu wiatrów damskich, wełnianych, na pokrycie należnych Kasie składek członkowskich.

Ruchomości obejrzyć można w dniu licytacji od godz. 10 ej, spis zaś takowy codziennie od 9-ej do 1-ej pp. w Wydziale Egzekucyjnym Kasy Chorych (ul. Wólczańska Nr. 225).

Łódź, dnia 13/1 1923 r.

Kasa Chorych m. Łodzi
Dr. ED. GIEBARTOWSKI
KOMISARZ.

5370b1)

Licytacja.

Kasa Chorych m. Łodzi — Wydział Egzekucyjny

z mocy art. 53 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do wiadomości, że dnia 29 stycznia 1923 r. o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia № 25 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Joachima Selcera oszacowanych na Mk. 60.000, składających się ze szpumatystyny o 10-tu bindach na pokrycie należnych Kasie składek członkowskich.

Ruchomości obejrzyć można w dniu licytacji od godz. 10 ej rano spis zaś takowy codziennie od 9 do 1 pp. w Wydziale Egzekucyjnym Kasy Chorych (ul. Wólczańska Nr. 225).

Łódź, dn. 13/1 1923 r.

Kasa Chorych m. Łodzi
Dr. ED. GIEBARTOWSKI
Komisarz

5371K1

SALA FILHARMONJI

dzis o godz. 8 i pół wiecz.

Wieczór operowy

Udział biorą

Helena Zbońska - Ruszkowska

Primadonna opery warszawskiej

Stanisław Gruszczyński

Pierwszy tenor buhaterski Opery Warsz.

Franciszek Freszel

Słynny baryton opery warsz.

Program: Akt 5-ci

Część I Verdi „AIDA“ Scena nad Nilem
Część II Arje operowe. Wagner „Tannhauser“ odśpiewa Freszel.

„ „ „ Puccini „Tosca“ odśpiewa Zbońska-Ruszkowska

„ „ „ H. lery „Zydówka“ St. Gruszczyński

Część III, Pieśni odśpiewają Zbońska-Ruszkowska, Gruszczyński i Freszel

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii okienko № 10 codziennie od godz. 10-1 i od godz. 4-7 w. (116K1)

SALMET-MOTOR

Balsam methyl II) Salicylicy compa

stosuje się z doskonałym skutkiem przy Reumatyzmie, Atretyzmie, Nerwobólach i t. p. Sprzedawca we wszystkich aptekach. 5369s1

Sprzedaj szybko i kito

J. Olejniczak i J. Smolinski, Łódź Główna № 14. (5274d1

